DISCLAIMER: As Member States provide national legislations, hyperlinks and explanatory notes (if any), UNESCO does not guarantee their accuracy, nor their up-dating on this web site, and is not liable for any incorrect information. COPYRIGHT: All rights reserved.This information may be used only for research, educational, legal and non-commercial purposes, with acknowledgement of UNESCO Cultural Heritage Laws Database as the source (© UNESCO).

Askeri Müzeler Yönetmeliği

(Resmi Gazete Tarihi: 30.09.1984 Resmi Gazete Sayısı: 18531)

BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam ve Dayanak

Amaç
Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı, Askerî Müzelerin; kurulması, yaşatılması, malzemenin ve uğraş konularının tesbiti, bu müzelerin görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma düzenlerini belirlemektir.

Kapsam
Madde 2 - Bu Yönetmelik, Silâhlı Kuvvetler bünyesinde kurulmuş ve kurulacak müzelerin işletilmesi ve geliştirilmesi ile gerçek ve tüzel kişilerin bu Yönetmelik uyarınca verilen görev ve sorumluluklarına ilişkin hususları kapsar.

Dayanak
Madde 3 - Bu Yönetmelik, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 26 ncı maddesi gereğince hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM
Kuruluş, Yetki ve Sorumluluklar

Kuruluş
Madde 4 - Askerî Müzeler, Türk Silâhlı Kuvvetlerinin sosyal, tarihi ve teknik gelişimini dönemlere göre yansıtmak, dünya tarihindeki etkinliğini, kahramanlığını, yerine getirdiği görevlerini sergileyerek; Türk Milletinin Millî Birlik ve Beraberlik duygularını geliştirmek, kendi sahasındaki tarih ve askerlik ile ilgili bilimsel araştırmalar ve incelemeler için bir ortam hazırlamak, bu hususları belgeleyen kültür varlıklarının korunmasını, saklanmasını, sergilenmesini sağlamak amacı ile kurulur.

Kuruluş Bağlantıları
Madde 5 - Kurulmuş ve kurulacak Askerî Müzelerin yerleri ve kuruluş bağlantıları Genelkurmay Başkanlığınca tesbit edilir.

Askerî Müzelerin İşletilmesi
Madde 6 - Türk Silâhlı Kuvvetleri bünyesindeki Askerî Müzelerin işletilmesi ile personel ve kadro durumları, bağlantı durumuna göre Genelkurmay Başkanlığı ve ilgili Kuvvet Komutanlıklarınca özel kadro ve yönergelerle belirlenir.

Askerî Kültür Varlıklarının Tesbiti
Madde 7 - Türk Askerî Tarihini ilgilendiren her türlü malzemenin (6136 Sayılı Kanun kapsamına giren silâh, mermi ve bıçaklar hariç); bulundukları veya ihbar edildikleri yerler ile getirildikleri takdirde tarihi niteliklerinin araştırılması, incelenmesi veya değerlendirilmesi ilgili Askerî Müzelerce yapılır.

Emanete Alma
Madde 8 - 7 nci madde kapsamına girer. Askerî Kültür Varlıkları, bulundukları veya ihbar edildikleri yerlerde, Askerî Müze elemanları inceleyinceye kadar bölgedeki Garnizon Komutanlıklarınca usulüne uygun olarak belge ile emanete alınır. Emanete alınan bu tür askerî kültür varlıkları, ilgili Askerî Müzelere en kısa zamanda bildirilir.

Tasnif ve Tescil
Madde 9 - Askerî Kültür Varlığı (6136 sayılı Kanun kapsamına giren silah, mermi ve bıçaklar hariç) bulundurulduğuna veya müzayede yolu ile satış yapılacağına dair haber alan ilgili Askerî Müze Komutanlıkları, uzman personel

DISCLAIMER: As Member States provide national legislations, hyperlinks and explanatory notes (if any), UNESCO does not guarantee their accuracy, nor their up-dating on this web site, and is not liable for any incorrect information. COPYRIGHT: All rights reserved.This information may be used only for research, educational, legal and non-commercial purposes, with acknowledgement of UNESCO Cultural Heritage Laws Database as the source (© UNESCO).

görevlendirerek malzemeyi yerinde incelerler. İncelenen malzemeler, aşağıdaki şekilde tasnif ve tescil edilir.

1 - Korunması gerekli askerî kültür varlığı niteliğinde olup, Askerî Müzelere alınması uygun görülenler; Askerî Müzelerdeki değer takdir komisyonlarının takdir edeceği değeri maliklerine ödenmek suretiyle Askerî Müzeye alınabilir. Satın alınamıyanlar sahiplerine bir belge ile iade olunur. Sahipleri tarafından korunacak bu malzemeler, ilgili Askerî Müzelerce tescil ve kontrole tabi tutulur. Gerçek kişilerin ellerinde bulunan ata yadigarı korunması gerekli askerî kültür varlıkları, ilgili Askerî Müzenin tescil ve kontroluna tabi olmak şartıyla maliklerinin mülkiyetinde ve tasarrufunda bırakılırlar.

2 - Korunması gerekli askerî kültür varlığı niteliğinde olup, Askerî Müzeye alınması gerekli görülmeyenler, sahiplerine bir belge ile iade olunurlar. Belge ile iade olunan bu eserler, sahipleri tarafından korunur veya Kültür ve Turizm Bakanlığınca yürütülen ilgili yönetmelikler hükümlerine göre değerlendirilir.

3 - Müzelik niteliği olmayıp, tasnif ve tescil dışı bırakılan malzemeler sahiplerine bir belge ile iade olunurlar. Bu malzemeler üzerinde sahipleri her türlü tasarrufta bulunabilirler. 1, 2 ve 3 üncü bentlerde sözü geçen belgeler, eseri teşhis edebilecek nitelikte düzenlenir.

Değerlendirme
Madde 10 - Askerî Müzelerdeki değer takdir komisyonları, Askerî Müze Komutanının veya uygun göreceği bir ihtisas elemanının başkanlığında, başkan dahil en az üç ihtisas elemanından oluşur. Komisyon, bütün üyelerin katılmasıyla toplanır.
Değer takdir komisyonunda kararlar salt çoğunlukla alınır. Kararlarda eşitlik bulunması halinde, başkanın bulunduğu tarafın oyu muteberdir.
Gerektiğinde oy hakkı olmaksızın Askerî Müze dışından ihtisas elemanı toplantıya çağırılabilir.
Askerî müzelerdeki değer takdir komisyonlarının kurulması ve çalışma usulleri ile değerlendirmeye yapılacak itirazlarla ilgili işlemler Genelkurmay Başkanlığınca çıkarılacak yönergede belirtilir.

Değerlendirmeye İtiraz
Madde 11 - Değer takdir komisyonunun takdir ettiği değere, her türlü masraf itiraz edene ait olmak üzere itiraz edilebilir. Yapılan bu itirazlar, Askerî Müze ve Kültür Sitesi, Deniz Müzesi ve Hava Müzesinden görevlendirilecek asgari üç kişilik bir komisyon tarafından kesin değerlendirmeye tâbi tutulur.

İkramiye
Madde 12 - Askerî kültür varlığının bulunduğu yeri haber verenlere, 2863 sayılı Kanunun 64 üncü maddesi esasları gereğince ikramiye verilir.

Koleksiyonculuk
Madde 13 - Askerî Kültür Varlığı koleksiyonu yapılması 15 Mart 1984 tarihli ve 18342 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan «Korunması Gerekli Taşınır Kültür ve Tabiat Varlıkları Koleksiyonculuğu ve Denetimi Hakkında Yönetmelik» hükümlerine tabidir.

Yetki
Madde 14 - Bu yönetmeliğin 7, 8, 9, 10, 11 ve 12 nci maddelerinin uygulanmasında, Askerî Müze ve Kültür Sitesi, Deniz Müzesi ve Hava Müzesi yetkilidir.

Askerî Müzelerin İhtiva Ettiği Malzemeler
Madde 15 - Askerî Müzelerde bulunması gereken Türk ve yabancı uluslara ait askerî kültür varlıkları aşağıda belirtilmiştir:

1 - Geçmişten günümüze yerli ve yabancı her türlü harp, silâh, araç ve gereçleri,

2 - Türk Askerî tarihine ait bütün askerî kıyafetler,

DISCLAIMER: As Member States provide national legislations, hyperlinks and explanatory notes (if any), UNESCO does not guarantee their accuracy, nor their up-dating on this web site, and is not liable for any incorrect information. COPYRIGHT: All rights reserved.This information may be used only for research, educational, legal and non-commercial purposes, with acknowledgement of UNESCO Cultural Heritage Laws Database as the source (© UNESCO).

3 - Askerî olan her türlü madalya, nişan, rozet, şilt, plaket, fors, sembol ve sancaklar ile benzerleri,

4 - Başlangıcından günümüze personel veya harp silâh, araç ve gereçleri üzerinde bulunan her türlü resmî aksesuar,

5 - Savaşlar, komutanlar ve ulusal kurtuluş ve kuruluşumuzla ilgili her türlü tablo, fotoğraf, gravür, film, mikrofilm, kitap, berat, ferman, litograf baskı, yazışma gibi her türlü otantik belgeler,

6 - Kara, Hava ve Deniz Kuvvetlerimiz ile Jandarma Genel Komutanlığına ait bütün tarihi hatıralar,

7 - Atatürk'e ait zatî eşya, evrak, kitap, yazı, belge ve Atatürk'le ilgili diğer eserler.

Birinci Sınıf Askerî Müze Komutanlıklarının Görevleri
Madde 16 – (Değişik:RG-22/8/2003-25207) Birinci sınıf askerî müze statüsünde olup, halka açık müzeler niteliğini taşıyan Anıtkabir Müzesi, Askerî Müze ve Kültür Sitesi, Deniz Müzesi, (Beşiktaş-İstanbul ile Çanakkale) ve Hava Müzesi (Yeşilyurt-İstanbul ile Etimesgut-Ankara) Komutanlıkları, 15 inci maddede belirtilen malzemeleri toplamak, korumak ve sergilemekle yükümlüdürler.

İkinci Sınıf Askerî Müze Komutanlıklarının Görevleri
Madde 17 - İkinci sınıf Askerî Müzeler niteliğinde olan özel Birlik Müzeleri ile Sınıf Müzeleri sadece kendi konularına ait malzemeleri teşhir ve muhafaza edebilirler. Bu müzeler, ellerindeki mevcut malzemeleri ilgili Birinci Sınıf Askerî Müze Komutanlığına bildirirler. Bu malzemelerden uygun görülenler Birinci Sınıf Askerî Müze Komutanlığına devredilir.

İKİNCİ KISIM
Askerî Müzelerin Faaliyetleri

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Faaliyetler

Askerî Kültür Varlığı Kaynakları
Madde 18 - Askerî Müzeler için Askerî kültür varlığı kaynakları şunlardır :

1 - Yerli ve yabancı her türlü gerçek ve tüzel kişilerin ellerinde bulundurdukları askerî kültür varlıkları,

2 - Kolluk Kuvvetlerince herhangi bir şekilde ele geçirilen veya mahkemelerce müsadere edilen Türk tarihi ile ilgili askerî kültür varlıkları,

3 - Çeşitli yollardan ele geçirilmiş, Adlî Tıp Müessesesinin elinde bulunan askerî nitelikli malzemeler.

Askerî Kültür Varlığı Temini
Madde 19 - Askerî Müzelere aşağıdaki yollarla askerî kültür varlığı temin edilir :

1 - 18 nci maddenin 2 ve 3 ncü bentlerinde belirtilen kaynaklardan Askerî Müzelerce inceleme ve değerlendirme yapıldıktan sonra, gerekli görülüp usulüne uygun olarak Askerî Müzelere devredilmek suretiyle,

2 - Gerçek ve tüzel kişilerden bağış ve hediye suretiyle.

Kayıt ve Siciller
Madde 20 - Askerî Müzelerde mevcut malzemelerin bilimsel kayıt ve sicillerinin tutulması müzelerin özel yönergelerinde belirlenir.

Askerî Kültür Varlıklarının Bakımı
Madde 21 - Askerî kültür varlıklarının bakım, restorasyon ve konservasyonlarını temin amacı ile Askerî Müze ve Kültür Sitesi, Deniz Müzesi, Hava Müzesi ve Anıtkabir Müzesi bünyesinde gerekli atölye ve laboratuarlar kurulur. Laboratuar ve

DISCLAIMER: As Member States provide national legislations, hyperlinks and explanatory notes (if any), UNESCO does not guarantee their accuracy, nor their up-dating on this web site, and is not liable for any incorrect information. COPYRIGHT: All rights reserved.This information may be used only for research, educational, legal and non-commercial purposes, with acknowledgement of UNESCO Cultural Heritage Laws Database as the source (© UNESCO).

atelyelerin çalışma usulleri bu müzelerin özel yönergelerinde belirlenir.

Askerî Kültür Varlıkları Kayıtlarının Silinmesi
Madde 22 - Askerî Müzelerdeki malzemelerden tarihi ve teşhir niteliği bulunmayan malzemeler, Askerî Müze uzmanlıklarından oluşan bir heyet tarafından incelenerek değerlendirmeye tâbi tutulduktan sonra gerekçeli bir raporla tesbit edilir. Bu malzemeler, kaydı silinmek üzere bağlantı durumuna göre Genelkurmay Başkanlığının veya ilgili Kuvvet Komutanlıklarının onayına sunulur.

Askerî Müze Kütüphaneleri
Madde 23 - Askerî Müzeler, bünyelerinde inceleme, araştırma ve geliştirmeyi sağlayıcı, özellikle kendi ihtisas konularında her türlü yerli ve yabancı yayını kapsayan, bilim adamlarına ve halka açık kütüphaneleri kurarlar.

İKİNCİ BÖLÜM
Özel Faaliyetler

Araştırma ve Geliştirme
Madde 24 - Askerî Müzeler, kapsadıkları askerî kültür varlıklarının tarih açısından araştırma ve incelemelerini uzmanları vasıtasıyla yaparlar. Askerî Müze uzmanları bu araştırma ve incelemeler için :

1 - Yurt içinde kendi uzmanlık konuları ve müzecilikle ilgili kongre, seminer, sempozyum, kollogyum ve konferanslara katılabilirler,

2 - Askerî tarihle ve müzecilikle ilgili literatürü takip ederler, gerekli görülenlerin Askerî Müze kütüphanesine teminini sağlarlar,

3 - Askerî Müze uzmanları; araştırma ve geliştirme faaliyetleri için gerekli olan bilgi ve görgülerini arttırmak üzere, yurt dışı müzecilik faaliyetlerine de iştirak ettirilebilirler,

4 - Müzecilikle ilgili yurtiçi ve yurt dışı kurum ve kuruluşlarla ilişkide bulunabilir ve Genelkurmay Başkanlığından izin alarak bu kuruluşlara üye olabilirler.

Sergileme
Madde 25 - Askerî Müzeler, genel sergileme faaliyetlerinin yanısıra; özellik taşıyan malzemelerinden didaktik sergiler, kişisel çalışmalar, kurum kolleksiyonları ve özel kolleksiyonlardan oluşan sergiler açabilirler. Konularıyla ilgili olarak seminer ve konferanslar düzenleyebilirler.

Askerî Kültür Varlığı Verilmesi
Madde 26 - Askerî ve sivil Müzelere geçici olarak malzeme verilmesi, bağlantı durumuna göre, Genelkurmay Başkanlığı veya ilgili Kuvvet Komutanlıklarının iznine tâbidir.

Askerî Kültür Varlığı Devri
Madde 27 - Askerî Müzelerde bulunduğu halde askerî kültür varlığı olmayan malzemeler, Askerî Müze uzmanlarının teklif raporları ve bağlantı durumuna göre Genelkurmay Başkanlığı veya ilgili Kuvvet Komutanlıklarının emirleri ile yurt içindeki ilgili devlet müzelerine devredilebilir.

Yurt Dışına Eser Gönderme
Madde 28 - Birinci Sınıf Askerî Müzelerden sergi amacıyla yurt dışına eser gönderilmesi ile Kordiplomatik mensuplarının askerî kültür varlığı bulundurabilmesi 16 Şubat 1984 tarih ve 18314 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan «Korunması Gerekli Taşınır Kültür ve Tabiat Varlıklarının Yurt Dışına Çıkarılması ve Yurda Sokulması Hakkında Yönetmelik» hükümlerine tâbidir.

Yayın ve Tanıtma
Madde 29 - Askerî Müzeler, konularıyla ilgili olarak tanıtıcı yayınlar, kataloglar, el broşürleri ve kartpostallar

DISCLAIMER: As Member States provide national legislations, hyperlinks and explanatory notes (if any), UNESCO does not guarantee their accuracy, nor their up-dating on this web site, and is not liable for any incorrect information. COPYRIGHT: All rights reserved.This information may be used only for research, educational, legal and non-commercial purposes, with acknowledgement of UNESCO Cultural Heritage Laws Database as the source (© UNESCO).

yayınlayabilirler. Aynı zamanda, müze uzmanları Askerî Müzelerle ilgili olmak kaydıyla, yurt içi ve yurt dışında yayınlanmakta olan tarih, sanat tarihi, edebiyat yayını yapan gazete ve mecmualarla çeşitli müzecilik yayınlarında makaleler neşredebilirler.

YÖNETMELİK:2000/(EK-1)
Askerî Müze Askerî Kültür Varlıkları ve Dökümanlarından Yararlanma
Madde 30 - Askerî Müzelerdeki askerî kültür varlıkları ve dökümanlarından, fotoğraf, diapozitif, film, video, mikrofilm, resmi, mülaj stampaj, taklit ve reprodüksiyon almak veya yapmak sureti ile yararlanılabilir. Ancak;

1 - Bu faaliyetlerden amatör amaçlı kişisel çalışmalar için Askerî Müze Komutanlığının yazılı veya sözlü müsaadesi gereklidir.

2- Şahıslar, resmî ve özel kuruluşlar; profesyonel ve ticarî amaçlarla bu faaliyetlerden Askerî Müze Özel Yönergelerine aykırı olmamak kaydı ile yararlanabilmek için kuruluş bağlantılarına göre Genelkurmay Başkanlığı veya ilgili Kuvvet Komutanlıklarından izin almak zorundadırlar.

3 - Bu faaliyetlerden ücret karşılığı istifade edilir. Ücretler, Askerî Müzelerin özel yönergelerinde belirlenir.

4 - Amatör veya profesyonel maksatlarla yapılan bu çalışmalarda; ilim adamlarından, devlete bağlı resmî kurumlardan, Türk Askerî Tarihini ve Silâhlı Kuvvetlerini olumlu bir şekilde tanıtmak amacı ile çekilen film ve fotoğraflardan ücret alınmaz.

Mehter
Madde 31 - Genelkurmay Başkanlığı kuruluşunda geleneksel olarak yaşatılan tarihi Mehteran Bölüğü ve tarihi birlik, Askerî Müze ve Kültür Sitesi bünyesinde olup, bu müzenin müzik ünitesini oluşturur. Mehteran Bölüğünün, Askerî Müze ve Kültür Sitesi dışında herhangi bir kuruluşda benzeri veya taklidi devamlı olarak kurulamaz ve temsil edilemez.

Müzikoloji
Madde 32 - Askerî Müze ve Kültür Sitesi dışında bulunan Deniz Müzesi ve Hava Müzesi kendi konularıyla ilgili olarak müzik ünitesi kurabilirler.

ÜÇÜNCÜ KISIM
Askerî Müzelerin Gelirleri ve Çeşitleri

BİRİNCİ BÖLÜM
Askerî Müzelerin Gelir Kaynakları

Askerî Müze Gelirleri
Madde 33 - Askerî Müze Gelirleri şunlardır :

1 - Millî Savunma Bakanlığı bütçesine bu maksatla konan ödenekler,

2 - Askerî Müzelere gerçek ve tüzel kişilerce yapılan bağışlar,

3 - Askerî Müzelerin fotoğraf, film ve benzerlerinden makbuz karşılığı elde edilen, kartpostal, kaset, turistik eşya ve benzerlerinin satışından sağlanan gelirler,

4 – (Değişik:17/06/1991-20904)Genelkurmay Başkanlığınca belirlenecek giriş ücretleri.

Gelir Kaynaklarının Kullanılması

Madde 34 - Askerî Müzelerin gelirleri, müzelerin yenilenme, geliştirilme ve 4 ncü maddede belirtilen hizmetlerin yürütülmesi için sarf olunur.

DISCLAIMER: As Member States provide national legislations, hyperlinks and explanatory notes (if any), UNESCO does not guarantee their accuracy, nor their up-dating on this web site, and is not liable for any incorrect information. COPYRIGHT: All rights reserved.This information may be used only for research, educational, legal and non-commercial purposes, with acknowledgement of UNESCO Cultural Heritage Laws Database as the source (© UNESCO).

İKİNCİ BÖLÜM
Askerî Müzelerin Çeşitleri

Birinci Sınıf Askerî Müzeler
Madde 35 - Türk Silâhlı Kuvvetlerinin tarihini, dönemlere göre yansıtan Silâhlı Kuvvetlerimize ait her türlü askerî kültür varlığını bünyesinde bulunduran ve uluslararası niteliğe sahip müzeler, birinci sınıf askerî müzelerdir.

Bu Müzeler :
1 - Genelkurmay Başkanlığı bünyesinde bulunan Türkiye Askerî Müze ve Kültür Sitesi (Harbiye-İSTANBUL).

2 - (Değişik:RG-22/8/2003-25207) Deniz Kuvvetleri Komutanlığı bünyesinde bulunan Deniz Müzesi (Beşiktaş-İstanbul) ve Çanakkale Deniz Müzesi.

3 – (Değişik:RG-21/5/2000-24055) Hava Kuvvetleri Komutanlığı bünyesinde bulunan Yeşilyurt-İstanbul Hava Müzesi ve Etimesgut-Ankara Hava Müzesi.

4 - Anıtkabir Müzesi'dir.

İkinci Sınıf Askerî Müzeler
Madde 36 - Türk Silâhlı Kuvvetlerinde Alay seviyesine kadar olan birliklerde kurulmuş ve yalnızca kendi konuları ile ilgili, eğitim amacına yönelik, dışa kapalı, dar kapsamlı müzeler, ikinci sınıf Askerî Müzelerdir. Bunlar :

1 - Kara, Hava ve Deniz Kuvvetleri ile Jandarma Genel Komutanlığının bünyesindeki sınıf müzeleri,

2 - Kara, Hava ve Deniz Kuvvetleri ile Jandarma Genel Komutanlığının bünyesindeki askerî okullar ve özel birlik müzeleridir.

Yürürlük
Madde 37 - Sayıştayın görüşü alınarak hazırlanan bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme
Madde 38 - Bu Yönetmeliği Millî Savunma ve Kültür ve Turizm Bakanları yürütür.

UNESCO Cultural Heritage Laws Database (Copyright and Disclaimer apply)